

“De pensioenmarkt wikt, de fiscaliteit beschikt”

Casus: aftopping

Tjerk Kroes
Directeur Strategie, Beleid, Ontwikkeling en Communicatie APG
30 januari 2017 – 6e Pensioenseminar Maastricht

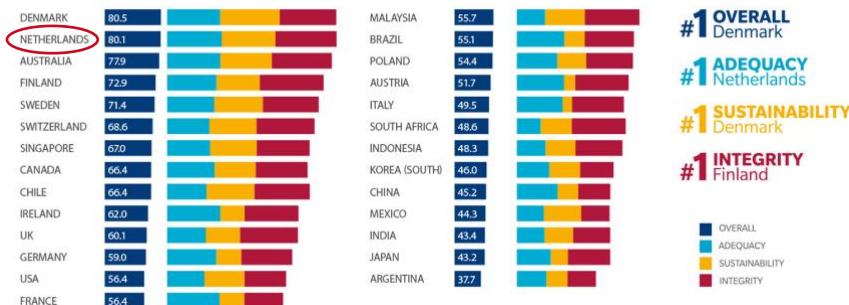

Agenda

- Waarom is aftopping zo'n reëel risico?
- Wat betekent aftopping voor:
 - de markt
 - de deelnemers
 - de pensioenpartijen
- Conclusies

Nederlands pensioenstelsel is één van de beste ter wereld...

De resultaten van 2016

Bron: Mercer Global Pension Index

3

... maar het stelsel heeft ook onderhoud nodig

- Stijgende levensverwachting
- Financiële crisis
- Langdurig lage rente
- Veranderende arbeidsmarkt
 - flexwerk
 - zzp
- Toenemende individualisering
- Vertrouwen en draagvlak staan onder druk

(uit: Perspectiefnota Toekomst Pensioenstelsel, juli 2016)

4

Een oplossing vanuit de politiek lijkt lastig...

TNS-NIPO	06-12-2016	25-06-2015
PVV	35	21
VVD	25	27
D66	17	21
CDA	17	17
SP	15	21
GL	11	8
50Plus	10	5
PvdA	7	13
CU	7	7
SGP	4	4
PvdD	2	5
PPNL	1	0
VNL	0	1
DENK	0	0

- Bij de kabinetsformatie lijken ten minste 4 partijen nodig om een meerderheid te krijgen. Als de PVV niet aan kabinet deelneemt zijn misschien zelfs 5 partijen nodig
- Meest opvallende punten m.b.t. de peilingen:
 - de PVV lijkt echt de grootste partij te worden
 - de PvdA gaat in duikvlucht naar beneden
 - 50Plus is de grootste nieuwe partij

5

... aftopping is een belangrijke terugvaloptie

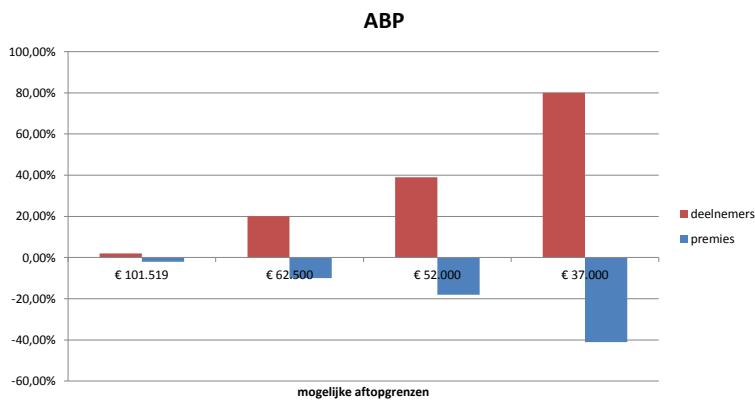
- Samenhangend draagvlak voor fundamentele stelselherziening ontbreekt (nog) bij sociale partners, politiek en pensioensector
- Veel ambtelijk draagvlak voor verder versoberen Witteveenkader / aftoppen (zie bijvoorbeeld rapporten "Duurzame Groei" en "Studiegroep Begrotingsruimte")
- Verschillende politieke redenen voor aftopping:
 - Verkleining overgangsprobleem afschaffen doorsneesystematiek
 - Verkorting balansen
 - Korte termijn bezuiniging
 - Meer keuzevrijheid
 - Nivellering

6

Impact van verdere aftopping kan groot zijn

7

Marktverschuiving richting private partijen...

- Bpf-en kunnen de facto niet concurreren met verzekeraars vanwege:
 - verplichte inkoop basisregeling
 - met VEV-opslag
 - en mogelijk zonder shoprecht

→ *Letter* taakafbakening is strijdig met *geest*.

8

... en mogelijk ook verschuiving van 2^e naar 3^e pijler

Nettopensioen 2 ^{de} pijler door fonds	Nettopensioen 2 ^{de} pijler door verzekeraar	Nettolijfrente 3 ^{de} pijler door verzekeraar
Verplichte inkoop met VEV-opslag (bij ABP: +28%)	-	-
Shoppen niet toegestaan	Shoppen mogelijk	Shoppen mogelijk
Variabele uitkering niet toegestaan	Variabele uitkering mogelijk	Variabele uitkering mogelijk
Vererven niet mogelijk	Vererven niet mogelijk	Kan vererven indien sprake is van banksparen en of beleggingsrecht
Afkopen niet mogelijk	Afkopen niet mogelijk	Afkopen mogelijk, wel boete

9

De deelnemer gaat het ook merken...

Leeftijd / functie: 35
Functie: Rechter
Huidige salaris: € 85.000
Aftoppingsgrens: € 62.500
Bruto verlies OP67: € 11.876 per jaar
Netto verlies OP67: € 5.700 per jaar
Betekent 20% minder pensioen

Leeftijd: 55
Functie: medewerker Douane
Eindsalaris: € 50.000
Aftoppingsgrens: € 37.000
Bruto verlies OP67: € 3.274 per jaar
Netto verlies OP67: € 1.572 per jaar
Betekent 11% minder pensioen

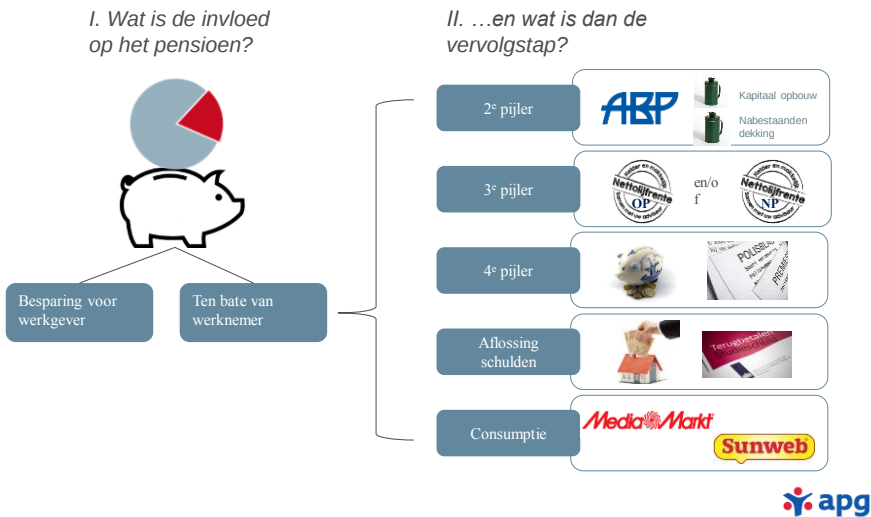
Leeftijd: 45
Functie: ICT procesmanager gemeente
Eindsalaris: € 60.625
Aftoppingsgrens: € 52.000
Bruto verlies OP67: € 3.392 per jaar
Netto verlies OP67: € 1.628 per jaar
Betekent 9% minder pensioen

10

... en krijgt meer keuzes

Een principiële keuze voor pensioenpartijen

Keuzevrijheid deelnemer leidt tot zorgplicht...

Dilemma's :

- Juridische verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid
- Taakafbakeningsvragen
- Reputatierisico's
- Rolverdeling fonds en uitvoerder

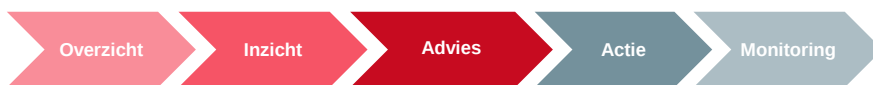
Kansen :

- Binding met de deelnemers vergroten
- Vertrouwen in het fonds en de pensioensector vergroten
- Deelnemers activeren in het kader van inkomen voor later

22 maart 2016

Merel van Vroonhoven:
'Zorgplicht kernvraagstuk voor
komende jaren'

13

... en tot transformatie in de uitvoering

14

Conclusies

- 1) Verdere aftopping is een reëel risico
- 2) Speelveld wordt lastig voor pensioensector
- 3) Maar dwingt ons wel tot een *quantum leap* richting de deelnemer